

Notitie
Nieuwe werkwijze raad Heiloo

Vergadermodel

Met de Raad van Heiloo

1. Samenvatting

De raadsleden van Heiloo hebben de afgelopen periode een aantal knelpunten in de huidige vergaderwijze geconstateerd. Deze knelpunten zijn beschreven in het ambitiedocument “op stap naar de toekomst” 2018-2022. Dit document is besproken door de fractievoorzitters op 24 september 2018 en in een raadsbrede informatieavond op 8 januari 2019. Men heeft daar afgesproken om op basis van dit document verder met elkaar in gesprek te gaan over de werkwijze van de raad. Ook heeft men een voorbereidingsgroep met raadsleden opgericht die als taak heeft om concrete voorstellen te doen voor:

- Wijze van invulling van burgerparticipatie;
- Werkwijze van de raad zelf;
- Wijze van faciliteren van de raad (bv ambtelijk, professioneel en informatiemanagement);
- Externe profilering van de raad.

De voorbereidingsgroep¹ is op 21 maart 2019 voor het eerst bij elkaar gekomen en daarna voortvarend aan de slag gegaan. De fractievoorzitters zijn daarna regelmatig geïnformeerd over de voortgang op deelonderwerpen.

Na 8 werkbijeenkomsten en 3 werkbezoeken² aan andere gemeenten is nu een voorstel gemaakt voor het nieuwe vergadermodel ‘Met de Raad van Heiloo’. De werkgroep denkt hiermee een stap te kunnen maken naar een ander vergadermodel dat tegemoet komt aan de wens van de raadsleden om o.a. inwoners beter te betrekken bij het raadswerk en de kwaliteit van de besluitvorming en het debat te verbeteren en efficiënter, effectiever en dynamischer te vergaderen.

Voorgesteld wordt de raad op 5 oktober 2020 te laten besluiten:

1. Met ingang van 1 januari 2021 “Met de Raad van Heiloo” als nieuw vergadermodel van de gemeenteraad van Heiloo te gaan hanteren, waarbij de vergaderdag voor alle raadsactiviteiten wordt geconcentreerd op de maandag en het vergaderritme van de raad van Heiloo wijzigt van maandelijks naar 2-wekelijks op de maandag. Inhoudend:
 - Week 1 Dialoogtafels, informatiemarkt, raadsinformatieronde, agendacommissie, auditcommissie, fractievoorzittersoverleg, jongerenraad, diverse werkgroepen
 - Week 2 Commissies en raadsvergadering
 - Week 3 (Reserve) Dialoogtafels, informatiemarkt en raadsinformatieronde
 - Week 4 Commissies en raadsvergadering
2. De leidraad “Met de Raad van Heiloo” als basis voor de inrichting van het vergadermodel te gebruiken.

Daarnaast wordt voorgesteld om het vergadermodel na 6 maanden (juli 2021) tussentijds te evalueren en een eindevaluatie plaats te laten vinden in december 2021.

Voor meer informatie wordt verwezen naar het raadsvoorstel (zie BZ 15 september 2020).

2. Waarom dit voorstel?

Vanaf 21 maart 2019 is de voorbereidingsgroep diverse malen bijeen geweest en heeft 3 werkbezoeken afgelegd. Hier is een advies over de werkwijze uit voortgekomen.

¹ Uiteindelijk bestaande uit : J. Doorgeest, H. Hiemstra, R. Levie, T. Valkering, P. Wittebol, ondersteund door de griffie.

² Leusden, Drechterland en Castricum.

Het advies van de voorbereidingsgroep wordt nu aan de gemeenteraad aangeboden. De voorbereidingsgroep adviseert met het model “Met de Raad van Heiloo” te gaan werken. Voor dit model zijn de beproefde, succesvolle onderdelen uit de vergadermodellen elders geschoeid op de leest en schaal van Heiloo. Met dit vergadermodel denkt de voorbereidingsgroep een stap voorwaarts te kunnen maken naar een moderner vergadermodel met meer interactie met inwoners, betere kwaliteit van de besluitvorming en het gevoerde debat, een breder draagvlak van besluiten door de gemeenteraad en een efficiëntere, effectievere en meer dynamische vergadercyclus. Het resultaat van deze uitwerking wordt beschreven in de ‘Leidraad Met de Raad van Heiloo’.

Als de gemeenteraad het advies van de voorbereidingsgroep onderschrijft en besluit het nieuwe model in te voeren dan heeft dit ruimtelijke, facilitaire en financiële consequenties. Dit vergt daarom een raadsbesluit om de griffie en het college c.q. de gemeentesecretaris de opdracht te verstrekken de mogelijkheden en randvoorwaarden te inventariseren en voorstellen te maken voor de raad, in afstemming met de fractievoorzitters. Voorgesteld wordt de huidige voorbereidingsgroep als klankbord te laten functioneren.

De voorbereidingsgroep vindt het wenselijk dat de raad zich op korte termijn uitspreekt over een nieuw vergadermodel zodat eventuele daaropvolgende uitvoeringszaken snel kunnen worden opgepakt. Als de raad akkoord gaat met de uitwerking en de gevolgen daarvan zouden we kunnen starten met Met de Raad van Heiloo op 1 januari 2021. Het voorstel is om na invoering een aantal evaluatiemomenten in te bouwen.

3. Inhoud Met de Raad van Heiloo

De voorbereidingsgroep adviseert een model waarin de besluitvorming aan de hand van de BOB-methodiek (staat voor Beeldvorming, Oordeelsvorming en Besluitvorming) plaatsvindt. Dit betekent dat in een besluitvormingsproces drie fasen te herkennen zijn. De raad krijgt een voorstel aangeboden en verzamelt informatie ten behoeve van de eigen beeldvorming. Dat kan door gesprekken met inwoners en deskundigen te voeren. Daarna komt de fase dat de raad zich een oordeel gaat vormen, dat kan door debat te voeren met andere fracties. Tot slot vindt de besluitvorming plaats.

In het model heeft de agendacommissie een belangrijke coördinerende positie. Zij zorgt voor een duidelijke agendering van de voorstellen waarbij het doel van de bespreking (beeldvormend of oordeelsvormend) wordt bepaald en de vergadertijd en ruimte en de voorzitter worden toegewezen. Voor een beeldvormende sessie zal geïnventariseerd worden welke inwoners,

organisaties of deskundigen worden uitgenodigd om deel te nemen aan de sessie. Tevens wordt de agendacommissie bewaker van de lange termijnagenda en planning van de raad.

Hoe ziet het model Met de Raad van Heiloo er uit in de praktijk?

Week 1 ->	Dialogotafels, informatiemarkt, raadsinformatieronde (agendacommissie, auditcommissie, fractievoorzittersoverleg, jongerenraad, diverse werkgroepen)	19.30 – 22.00
Week 2 ->	Commissies en raadsvergadering	19.30 – 23.00
Week 3 ->	Reserve Dialogotafels, informatiemarkt, raadsinformatieronde	19.30 – 22.00
Week 4 ->	Commissies en raadsvergadering	19.30 – 23.00

(zie ook het concept-vergaderschema in de bijlage)

Week 1 -> Dialogotafels, informatiemarkt en raadsinformatieronde 19.30 uur – 22.00 uur

Agendacommissie (niet openbaar) 19.30-20.30 uur

De agendacommissie bereidt de dialogotafels, informatiemarkt, raadsinformatierondes, de commissies en de raadsvergadering voor. Het overleg bestaat uit minimaal 5 (vaste) raadsleden (maximaal 1 raadslid per fractie) en de griffie. De griffie bereidt de bijeenkomsten voor en levert de voorzitter. Men vergadert 1x per maand in de eerste week, parallel aan de dialogotafels en de informatiemarkt.

Dialogotafels (openbaar) 19.30-20.30 uur

De dialogotafels bieden de inwoners de mogelijkheid om met een voorstel, idee of probleem bij de fracties langs te komen. De inwoner treft dan minimaal 1 vertegenwoordiger per fractie en hoeft niet alle afzonderlijke fracties langs. De griffie reserveert een tafel en een tijdsblok.

Informatiemarkt (openbaar) 19.30-20.30 uur

De informatiemarkt heeft als doel de inwoners of andere belanghebbenden de gelegenheid te bieden technische vragen te stellen en om met raadsleden en ambtenaren te spreken over voorstellen die de komende commissie (over 2 weken) en/of raadsvergadering aan de orde zijn (o.b.v. de lange termijnagenda bepaalt de agendacommissie de onderwerpen).

De raadsinformatieronde (openbaar) 20.30-22.00 uur

Een raadsinformatieronde heeft tot doel het informeren van de raads- en commissieleden over voor de raad relevante onderwerpen of ter uitwisseling van (technische) informatie ter voorbereiding op de bespreking van voorstellen in een commissie. Iedereen kan het woord voeren, ook belangstellenden. De agendacommissie bepaalt de onderwerpen.

Daarnaast worden tijdens raadsinformatieavond vergaderingen van de door de raad ingestelde werkgroepen, fractievoorzittersoverleg, jongerenraad en de auditcommissie (1 keer per kwartaal) gepland. Parallele sessies zijn mogelijk.

Week 2 -> Commissies en raadsvergadering 19.30 uur -23.00 uur

De commissie (openbaar) 19.30 uur

De commissie vormt een (inhoudelijk) oordeel over raadsvoorstellen, initiatieven, moties en amendementen of andere stukken. Insprekers mogen in 5 minuten hun inspraak doen.

Daarna mogen ze aan tafel blijven zitten en kunnen ze meedoen aan de eerste termijn.
Elke commissie behandelt 1 onderwerp; parallelle sessies zijn mogelijk. Er kunnen meerdere commissies na elkaar plaatsvinden.
De fracties bepalen zelf per keer wie er als commissielid aan een vergadering deelneemt.
De commissievoorzitter komt voort uit een poule van commissievoorzitters en is gedurende twee cycli commissievoorzitter.

Commissie Algemene Zaken (openbaar) voorafgaand aan de raadsvergadering

Het doel van deze commissie is zaken te bespreken waarover geen oordeelsvorming of debat nodig is. De commissie Algemene Zaken vindt elke twee weken plaats na de commissies en voorafgaand aan de raadsvergadering. De begin- en eindtijd is dus steeds afhankelijk van de voorafgaande commissies en de daaropvolgende raadsvergadering.

Onderwerpen die aan de orde komen, zijn onder andere voorstellen die zonder politieke bespreking naar besluitvorming kunnen worden doorgeleid, informatievoorziening vanuit de agendacommissie voor wat betreft het vaststellen van besluitenlijsten, de lijst van ingekomen stukken en het overzicht van moties; het stellen van vragen aan het college over brieven op de lijst van ingekomen stukken of stukken op de ter kennisname lijst, bespreking met het college over de door het college of de burgemeester verstrekte inlichtingen en het gevoerde bestuur, het uitbrengen van verslag door collegeleden over zaken die in het algemeen bestuur of dagelijks bestuur van gemeenschappelijke regelingen aan de orde zijn gekomen, het stellen van korte politieke vragen die een wethouder direct kan beantwoorden.

Raadsvergadering (openbaar) einde uiterlijk 23.00 uur

Na afloop van de commissies wordt een raadsvergadering geagendeerd. De voornaamste agendapunten tijdens een raadsvergadering zijn 'besluitvorming' en 'raadsdebat'.

Besluitvorming

Onder het agendapunt besluitvorming komen de onderwerpen aan bod die rijp zijn voor besluitvorming. Deze onderwerpen zijn reeds in een commissie besproken. Over deze onderwerpen vindt geen discussie meer plaats.

Raadsdebat

Politiek relevante onderwerpen waarover meerdere fracties een debat wensen, kunnen worden geagendeerd. Dit loopt via de agendacommissie.

Over actualiteiten kan een debat worden aangevraagd door tenminste 3 raadsfracties voor uiterlijk vrijdagmiddag 12.00 uur voorafgaand aan de raadsvergadering. Ook kan aan het eind van een commissievergadering door de commissie worden gevraagd om agendering onder het punt raadsdebat in de raadsvergadering over twee weken.

Week 3 -> Reserve-avond

Dialogotafels, informatiemarkt en raadsinformatieronde 19:30 – 22:00 uur

Zie week 1

Week 4 -> Commissies en raadsvergadering 19.30 uur -23.00 uur
Zie week 2

Met de Raad van Heiloo samengevat in schema

Cyclus	Fase	Bijeenkomst	Doel
Week 1	<i>Vorbereiding</i>	Agendacommissie	Vaststellen agendering en wijze besluitvorming, Lange termijn agenda
	Beeldvorming	Dialogotafels Informatiemarkt Raadsinformatieronde	Informatie verzamelen
	Algemeen	Werkgroepen, Auditcie, fractievoorzittersoverleg Jongerenraad etc.	Advisering algemeen
Week 2	Oordeelsvorming	Commissies (In parallelle sessies)	Uitwisselen van politieke standpunten
	Besluitvorming	Raadsvergadering	Besluiten
Week 3 (reserve)	Beeldvorming	Dialogotafels Informatiemarkt Raadsinformatieronde	Informatie verzamelen
Week 4	Oordeelsvorming	Commissies (In parallelle sessies)	Uitwisselen van politieke standpunten
	Besluitvorming	Raadsvergadering	Besluiten

De voorbereidingsgroep verwacht dat met deze aanpassing van de werkwijze de gewenste verbeteringen kunnen worden bereikt op het gebied van interactie met de samenleving en participatie, het politieke debat, breed gedragen besluitvorming, effectiviteit en efficiëntie. Om het besluitvormingsproces aan de hand van de BOB-methodiek plaats te laten vinden, wordt aanbevolen commissie-onderwerpen parallel aan elkaar te bespreken. Hiermee kan voor de deelnemers het overzicht worden behouden. Raads- en commissieleden en inwoners weten wanneer een onderwerp wordt besproken en wanneer ze aan kunnen sluiten. Onderwerpen krijgen de aandacht die ze verdienen. De besluitronde krijgt een strakke structuur waarin de focus kan worden gelegd op ontwerpbesluiten die nog aanpassing of specifieke duiding vragen (lees geamendeerd worden of waarbij een motie wordt aangenomen).

De voorgestelde aanpassingen in het vergadermodel vragen op hun beurt om meer beschikbare vergaderzalen voor de parallelle sessies en een andere vergaderopstelling in de raadzaal. Een uitgangspunt is dat de wethouders in de raads- en commissievergaderingen niet meer een centrale zitplaats hebben, maar buiten de vergaderopstelling worden geplaatst. In het gemeentehuis liggen mogelijkheden. Voor de inrichting van de BW zaal wordt een concreet voorstel gedaan.

Voor de raadzaal gaan we voorlopig uit van de huidige mogelijkheden en kijken we of we daarin tot iets anders opstelling kunnen komen, zonder al teveel kosten. Vandaar dat de raad ook gevraagd wordt om de griffie i.s.m. het college opdracht te geven dit nader te onderzoeken en om dit terug te rapporteren aan de raad. De voorbereidingsgroep staat voor een praktische aanpak waar

dat kan. In de onderzoeksfase en in de eventuele latere uitvoeringsfase wordt het fractievoorzittersoverleg geïnformeerd en geconsulteerd en wordt voorgesteld de voorbereidingsgroep als klankbord voort te laten gaan. Als het gaat om bevoegdheid van de raad, dan volgt er vanzelfsprekend een raadsvoorstel.

4. Wat is de bedoeling?

1. Minder in het gemeentehuis, meer in de samenleving

Alle vergaderingen en bijeenkomsten vinden iedere week op één vaste avond plaats: Met de Raad van Heiloo is op maandag. Dit is een herkenbaar moment waar iedereen -raadsleden, inwoners en andere betrokkenen, het college en ambtenaren- bij elkaar is. Het is het moment om elkaar te spreken, te ontmoeten, informatie uit te wisselen en ideeën te verzamelen. Buiten de maandagavond wordt niet vergaderd, met uitzondering van de fractievergaderingen. Zo hebben de raadsleden en commissieleden de rest van de week meer tijd voor andere raadsactiviteiten bijvoorbeeld werkbezoeken etc.

2. Meer interactie en participatie

De raad wil inwoners beter bij zijn besluitvorming betrekken. Het inspraakrecht in het oude commissiestelsel en in de raad biedt hier weinig ruimte voor. Inwoners spreken nu in op een moment dat fracties meestal hun standpunt al hebben bepaald. De inspraak gaat nu vaak ten koste van de beschikbare vergadertijd en is zeer beperkt van aard (geen presentatie-ondersteuning, vijf minuten spreken, geen vragenronde voor de raad). Voor zowel de raad als de sprekers is de huidige inspraak niet effectief en bevredigend. 'Met de Raad van Heiloo' komt aan deze bezwaren tegemoet. Met de dialoogtafels, de informatiemarkt, de raadsinformatierondes en de commissies kunnen inwoners in gesprek gaan met de raad en de raad van informatie en kennis voorzien. Het doel is dat besluiten een breder draagvlak krijgen in de raad zelf en in het dorp. Vaste bespreektijden per agendapunt maken dat vergaderingen niet uitlopen; dat biedt inwoners ook meer duidelijkheid, wanneer een bepaald onderwerp aan de orde is.

3. Snellere besluitvormingscyclus

Het nieuwe vergadermodel biedt maatwerk. Grote onderwerpen die meer behandeltijd nodig hebben krijgen die tijd, terwijl kleine en technische onderwerpen sneller kunnen worden behandeld. Daarnaast wordt het aantal uitstroommomenten verdubbeld. Iedere twee weken kunnen nieuwe stukken aangeleverd worden en kan de raad besluiten nemen. Bijkomend voordeel is dat stukken waar het college over besloten heeft, eerder naar de raad kunnen waar het in het huidige model soms weken moest wachten. Doordat er nu meer tijd beschikbaar is, namelijk twee weken tussen iedere vergadering, hoeft er minder snel van de planning afgeweken te worden en is doorschuiven niet noodzakelijk.

4. Helder besluitvormingsproces

Minder herhalingen en een duidelijker proces is het doel. Iedere fase wordt expliciet gemaakt met het BOB-model (Beeldvorming – Oordeelsvorming – Besluitvorming). Iedere bespreking krijgt een duidelijk doel: informatie ophalen tijdens de dialoogtafels en raadsinformatierondes, standpuntbepaling en debat tijdens de commissiebespreking en het formuleren van een besluit tijdens de raadsvergadering. Dit maakt dat iedere individuele bijeenkomst efficiënter kan worden ingestoken, want de voorzitter kan sturen op een vooraf bepaald doel in iedere bijeenkomst.

5. Meer flexibiliteit en maatwerk in besluitvorming

Het nieuwe vergadermodel biedt maatwerk. Nieuwe voorstellen en actuele onderwerpen kunnen snel in behandeling worden genomen. De raad heeft meer ruimte om een voorstel op een passende wijze te behandelen. Aan beeldvormende besprekingen kunnen raadsleden en commissieleden gemakkelijker een vervolg geven in een oordeelsvormende commissie. Wanneer een onderwerp op basis van een raadsinformatieavond juist minder tijd kost dan gedacht, kan besloten worden de oordeelsvorming te laten vallen. Zo bespaart de raad tijd.

6. Voorspelbaarheid van de planning en van de besluitvorming

Het model is duidelijk: alle vergaderingen en bijeenkomsten zijn op maandag. Alle reguliere vergaderingen worden op deze vaste dag georganiseerd, maar vooral ook alle ad-hoc-bijeenkomsten (themabijeenkomsten, raadswerkgroepen etc.) uit het oude vergadermodel worden binnen dit kader georganiseerd. Dit schept duidelijkheid voor raadsleden en inwoners.

Iets anders waar dit vergadermodel in voorziet is voorspelbare besluitvorming. Besluitvorming wordt duidelijk vooruit gepland en een wijziging in het besluitvormingstraject houdt nooit in dat dezelfde dag besloten wordt, maar altijd twee weken later. Een inwoner die een avond niet bij een raadsinformatietafel of commissie is, leest niet de volgende dag terug dat er al een besluit is genomen. Dit zorgt voor de nodige zorgvuldigheid in de besluitvorming.

7. Herkenbaarheid van de vergaderdag van de raad

Waarom op de maandag? De raad op een maandag is al sinds jaar en dag een gegeven in Heiloo voor raadsleden en inwoners en het college. De continuïteit kan in het nieuwe model comfort bieden. Daarnaast is de maandag voor werkende raadsleden een prettige dag omdat dan alle voorbereidingen eventueel in het weekend kunnen worden gedaan, zoals nu ook het geval is. De voorbereidingsgroep vermoedt dat een andere doordeweekse dag meer problemen oplevert in afstemming met andere (werk)verplichtingen.

Tenslotte is ook een bijkomend voordeel dat binnen de BUCH geen andere raad op maandag vergadert. Dat biedt voor de te organiseren dialoogtafels, informatiemarkt, raadsinformatieronde en commissies een goede kans om te kunnen steunen op de aanwezigheid van ambtelijk adviseurs.

8. Geen extra belasting van de raads- en commissieleden

Het nieuwe model leidt niet tot extra belasting voor de raads- en commissieleden als het gaat om de hoeveelheid vergaderingen. Het totaal aantal vergaderingen is nagenoeg hetzelfde als in het huidige model. Alles is nu geconcentreerd op 1 avond in de week die daardoor wel vaak een vol en dynamisch karakter heeft; door de afgesproken start- en eindtijden kunnen fracties onderling de afvaardiging per bijeenkomst bepalen.

5. Wettelijke grondslag en/of kader

De Gemeentewet bepaalt dat de gemeenteraad besluiten neemt in het algemeen belang van de inwoners van zijn gemeente. De Gemeentewet kent o.a. bepalingen omtrent het uitschrijven van vergaderingen, het vergaderquorum en het tot stand komen van besluiten van de raad.

Tevens schrijft de Gemeentewet voor welke bevoegdheden een gemeenteraad en een raadslid hebben. Het voorgestelde vergadermodel tornt hier uiteraard niet aan. De Gemeentewet blijft altijd leidend. De raad is conform artikel 16 van de Gemeentewet bevoegd om een Reglement van Orde voor zijn vergaderingen en andere werkzaamheden vast te stellen. Als het vergadermodel wordt ingevoerd conform het voorstel, wordt het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere

werkzaamheden van de gemeenteraad aangepast en de Verordening op de raadscommissies ingetrokken.

6. Kanttekeningen en risico's

Succesvolle invoering van het vergadermodel vereist tijd, actieve begeleiding, training en passend vergadergedrag.

1. Niet alleen een structuurverandering, ook een cultuuromslag

Het zal met name in het begin wennen zijn om de oude vergaderstructuur met vaste raadscommissies van advies (het commissiestelsel) los te laten. De nieuwe opzet met een strakke planning zal een doorwerking hebben in de vergadercultuur. In iedere fase (beeldvorming, oordeelsvorming en besluit) zal naar een concreet doel worden toegewerkt. Meer dan in het oude commissiestelsel zal 'het kloppend hart' van het raadswerk buiten de besluitvormende vergadering (de raadsvergadering) plaatsvinden, te weten in de informatieve fase en de commissiebehandeling. Fracties zullen ook elke maandag een taakverdeling moeten maken (welk raadslid en/of welk commissielid participeert in welke bijeenkomst?). Uiteraard zullen het college en de ambtelijke organisatie ook een cultuuromslag moeten maken.

2. Krijgt het nieuwe vergadermodel een kans om zich te ontwikkelen?

Het is denkbaar dat, met name bij de start van "Met de Raad van Heiloo", onvolkomenheden in de nieuwe werkwijze naar boven komen. Het zou niet bijzonder zijn als er sprake is van 'kinderziekten'. De gedachte is dan ook dat het vergadermodel in de praktijk stap-voor-stap verder zal worden ontwikkeld en dat tijdens de voorgestelde evaluatiemomenten kleine en grote(re) onvolkomenheden worden hersteld.

Evaluatie

In juli 2021 hebben 6 cycli plaatsgevonden, een goed moment voor de eerste evaluatie van "Met de Raad van Heiloo". In december 2021 heeft de raad dan een jaar lang op de nieuwe manier kunnen vergaderen; een geschikt moment voor een eindevaluatie en een advies aan de nieuwe gemeenteraad die in maart 2022 gekozen wordt.

Onderdelen evaluatie

Met betrekking tot de evaluatie zullen vooraf criteria worden geformuleerd op grond waarvan de evaluatie zal worden uitgevoerd en op welke wijze de mening van inwoners in de evaluatie wordt meegenomen.

Beoogd effect kan worden gemeten aan een aantal criteria bijvoorbeeld:

1. Door "Met de Raad van Heiloo" wordt beoogd een model te hanteren dat transparante fases in het besluitproces oplevert, te weten beeldvorming, oordeelsvorming en besluitvorming.
2. Het model biedt voldoende ruimte voor informatie-uitwisseling, overleg en participatie tussen de verschillende bij de besluitvorming betrokken partijen.
3. De begin- en eindtijden van de avond moeten voor de meeste betrokkenen acceptabel zijn.
4. Er is voldoende tijd voor zorgvuldige besluitvorming.
5. Er is voldoende dialoog en debat.

3. Niet per definitie een kortere besluitvormingscyclus

Een van de argumenten voor een nieuw vergadermodel is de verwachting dat hiermee de besluitvorming zal worden verkort. De verwachting is dat dit ten aanzien van de meeste raadsvoorstellen zal kloppen. Maar, het model biedt ten aanzien van elk voorstel maatwerk, waardoor het (bijvoorbeeld) mogelijk is om meerdere informatieve bijeenkomsten of commissies te doorlopen. In dergelijke gevallen zal er eerder sprake zijn van een langere besluitvormingscyclus.

4. *Er zijn veel alternatieve vergadermodellen*

In ons land wordt met een flink aantal verschillende vergadermodellen gewerkt, afhankelijk van de specifieke wensen van de betreffende gemeenteraad. Zo zijn ook binnen het zogenoemde 'BOB-model' vele varianten denkbaar. Het voorliggende model is een maatwerkvariant. De begeleidingsgroep is ervan overtuigd dat hier in aanleg een vergadermodel voorligt dat tegemoetkomt aan de verbeterpunten die raadsleden signaleren en de wensen die zijn geuit.

7. Randvoorwaarden

Met de invoering van het nieuwe vergadermodel zijn incidentele en structurele kosten gemoeid:

- *Ruimte en faciliteiten*
De inschatting is dat het gemeentehuis grotendeels zal voldoen aan "Met de Raad van Heiloo". De meerkosten voor de aanvullende inrichting van een extra vergaderzaal (meubilair) zijn nu berekend op ruim 19.000. De aanschaf van extra geluidsinstallatie wordt nu gerekend op 18000. Om eerst de evaluatie af te wachten voordat wordt overgegaan tot aanschaf stellen we voor om de apparatuur eerst een jaar te huren. De verwerking van een audio-opname (in parallelle bijeenkomsten) kost €1900 per jaar. Het idee is dat er 1 commissie live wordt uitgezonden en de ander later als geluidsopname kan worden beluisterd (zoals nu in Castricum).
- *Communicatie-instrumenten*
De inzet van communicatie instrumenten ter introductie van het vergadermodel (advertenties, social media, key cords) zijn geraamd op €3000 incidenteel
- *Trainingen debat, voorzitten en participatie*
Beoogde voorzitters van de commissies, maar zeker ook de deelnemers zullen getraind worden op de vereisten die het werken met het nieuwe vergadermodel met zich meebrengt. Trainingen op het gebied van participatie (bv Deep Democracy) kunnen de raadsleden helpen om hun raadswerk ook in de toekomst effectief te doen. De kosten worden geraamd op €10.000 incidenteel.
- *Extra bode-inzet*
Vanuit het oogpunt van veiligheid en goed "hostmanship" wordt ingezet op de aanwezigheid van bodes op de maandagen. Dit brengt €4800 structurele kosten met zich mee (jaarlijks). Opmerking : op dit moment is Heiloo binnen de BUCH de enige gemeente waar tijdens raadsinformatie-avonden en commissie geen bode-aanwezigheid is. Dat is in het nieuwe systeem niet meer werkbaar.
- *Kosten commissieleden*
Commissieleden, niet-zijnde raadsleden komen wettelijk in aanmerking voor presentievergoeding per vergadering ³, evt. apparatuur en in Heiloo ook voor bijdragen voor een opleiding. In de voorbereidingen van het nieuwe vergadermodel is gesproken over eventuele

1. ³³ [Afdeling 3.4 Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers](#)

verhoging van het aantal te benoemen commissieleden van 3 naar 5. Als alle fracties 5 commissieleden krijgen, dan worden het 35 commissieleden in totaal. Op dit moment zijn dat 15, dat betekent 20 extra commissieleden. De mogelijke meerkosten voor de presentievergoeding van de extra commissieleden (5 per fractie) kunnen dan al oplopen tot €36000 extra per jaar. Voor een Ipad , telefoon (€17.000 per periode) en opleiding (€8000 per periode) zou dat zou dat €25000 extra kosten opleveren per periode. (zie hiervoor de bijlage bij het raadsvoorstel : memo inventarisatie extra kosten bij verhoging aantal commissieleden). Omdat de verwachting is dat niet alle fracties de commissieleden maximaal inzetten, wordt een reservering voorgesteld van 75% van de maximaal uit te keren presentiegelden en opleidingen.

Uren inzet griffie in de evaluatie meenemen

Door verschuiving van de werkzaamheden verspreid over de week naar de wekelijkse maandagavond verwachten we dat de uren voor de griffier en commissiegriffier toereikend zullen zijn.

Het nieuwe systeem vraagt naar verwachting voor overdag (contacten en logistiek van aanmeldingen met externen, organisatie van markten en tafels en ontvangst 's avonds) om een paar uur (3-4) extra inzet van de griffie medewerker. (schaal 8) . Om dit te bepalen wordt voorgesteld om de urenregistratie van alle medewerkers bij te houden en in de evaluatie na te gaan of de beschikbare uren toereikend zijn. Mocht er sprake zijn van structureel overwerk door de griffiemedewerker, dan wordt dit besproken met de werkgeverscommissie.

8. Communicatie

Er wordt een samenhangend communicatieplan opgesteld voor de eerste bijeenkomst in het nieuwe vergadermodel, zodat er een vliegende start kan worden gemaakt met voldoende aandacht.

De Handleiding "Met de Raad van Heiloo " zal een direct zichtbare plek krijgen op de website van de gemeente. De griffie zal met dit nieuwe vergadermodel binnen de organisatie op tournee gaan en zal voor een ieder beschikbaar zijn om de nodige uitleg over het model te geven. Van alle data en tijdstippen van de raadsvergaderingen en bijeenkomsten zal steeds mededeling worden gedaan op de website van de gemeente en in de lokale en sociale media.

9. Participatie

Met dit vergadermodel kan de interactie met inwoners en de participatie worden vergroot. Een van de doelstellingen is dat de directe inbreng van inwoners vergroot wordt en dat er besluiten worden genomen met een brede maatschappelijke acceptatie.

Op 12 juni 2019 heeft de raad besloten om mee te doen aan de Quick Scan Lokale Democratie. (QSLD) . Een project van de VNG en BZK waarbij wordt onderzocht hoe de lokale democratie in Heiloo werkt en welke verbeterpunten er zijn. In 4e kwartaal 2020 starten we met de uitvoering van het project QSLD. De verbeterpunten die worden aangeleverd zullen zoveel mogelijk worden toegepast in de nieuwe werkwijze van de raad.

10. Vervolg & Uitvoering

- 9 maart 2020 bespreking in voorbereidingsgroep

- 24 juni 2020 bespreking in het fractievoorzittersoverleg
- 2 juli 2020 bespreking in voorbereidingsgroep +
fractievoorzitters van PvdA en GBH
- 7 september 2020 RIA
- 17 september 2020 werkbezoek aan Castricum en gesprek met raadsleden en
Griffie.
- 15 september 2020 cie BZ
- 5 oktober 2020 raadsbesluit
- oktober 2020 proefdraaien van agendacommissie, dialoogtafels,
raadsinformatiemarkt en –ronde en eventueel aanpassen model
- januari 2021 start vergadermodel ovb instemmend raadsbesluit

De ruimtelijke mogelijkheden en (financiële) randvoorwaarden worden nader in kaart gebracht. Te denken valt aan vergaderruimtes en –faciliteiten, beveiligingsmaatregelen en ondersteuning. De resultaten van het onderzoek worden aan de gemeenteraad aangeboden.

De voorbereidingsgroep heeft voor ogen om in januari 2021 van start te gaan met het nieuwe vergadermodel, als de raad akkoord gaat.

Voordat er gewerkt gaat worden met het vergadermodel zal een werkbezoek aan Castricum worden georganiseerd voor de hele raad, zodat raads- en commissieleden zelf kunnen ervaren hoe een dergelijk vergadermodel in de praktijk uitpakt.

Proefdraaien vanaf oktober 2020

Voorgesteld is om de onderdelen agendacommissie, dialoogtafels, informatiemarkt en de raadsinformatieronde per oktober 2020 in te voeren als proef. Leermomenten kunnen worden verwerkt. Het voornemen is om deze activiteiten buiten het gemeentehuis te organiseren in de bibliotheek. Enerzijds treedt de gemeente hiermee meer actief naar buiten en anderzijds past dit ook beter in de 1,5 meter samenleving die in het najaar van 2020 nog steeds aan de orde zal zijn.